

OPZZ W OBRONIE NIEPEŁNOSPRAWNYCH

UWAGI OPZZ W SPRAWIE PFRON

18 marca 2011 r. wiceprzewodnicząca OPZZ Wiesława Taranowska skierowała do minister pracy i polityki społecznej Jolanty Fedak poniższe pismo w sprawie Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych:

W imieniu organizacji związkowych reprezentujących osoby niepełnosprawne zrzeszonych w Ogólnopolskim Porozumieniu Związków Zawodowych zwracam się do Pani Minister z **prośbą i wnioskiem o pilne podjęcie inicjatywy ustawodawczej umożliwiającej zachowanie obecnej formuły organizacyjno-prawnej Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych**, poprzez przywrócenie osobowości prawnej PFRON uchylonej na mocy przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1241 z późn. zm.).

Wejście w życie i realizacja uchwalonych zapisów ustawy z dniem 1 stycznia 2012 r. wprowadzi wiele chaosu i niekorzystnych zmian organizacyjnych i ekonomicznych, których skutki będą najbardziej odczuwalne przez beneficjentów ustawy tj. osoby niepełnosprawne. Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych jest podstawowym instrumentem i narzędziem polityki państwa wobec ponad 4 mln osób niepełnosprawnych, co stanowi uzasadnienie, iż wprowadzanie systemowych zmian w tak wrażliwym obszarze nie powinno być dokonywane w sprzeczności z celami dla których został powołany.

Analiza uchwalonych zapisów ustawy Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych w kontekście skutków dla PFRON pozwala na wyciągnięcie kilku wniosków:

- 1) przekazanie oddziałów PFRON do samorządów wojewódzkich oznacza de facto utratę przez Fundusz możliwości kontroli zawartych wcześniej umów oraz przeprowadzania kompleksowych kontroli samorządów powiatowych i wojewódzkich w zakresie realizacji zadań ustawowych. W praktyce Fundusz pozbawiony będzie możliwości realizacji zadań, które ustawodawca pozostawił w jego gestii w szczególności zadań wynikających z zapisów art. 25a, 26a i art. 32 ustawy o rehabilitacji, a z uwagi na fakt, iż ww. zadania dotyczące kontroli samorządów muszą być realizowane – spowoduje to konieczność utworzenia przez PFRON nowych oddziałów lub znaczną rozbudowę administracji w biurze Funduszu.
- 2) przekazanie zadań realizowanych przez oddziały PFRON do samorządów wojewódzkich – zadania te staną się zadaniami marszałków województw finansowanymi ze środków przekazywanych samorządowi wojewódzkim.

W tym miejscu należy podkreślić brak spójności przepisów dotyczących przekazywania tych zadań oraz fakt, że środki finansowe nie będą już wprost dedykowane na system wsparcia rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych. W praktyce realizacja takiego rozwiązania może oznaczać ograniczanie i zmniejszanie zakresu zadań realizowanych dotychczas w ramach systemu wsparcia osób niepełnosprawnych.

- 3) przekazanie marszałkom województw oddziałów oznacza też przekazanie pracowników bez jasno określonych zadań, co będzie stanowić dodatkowe obciążenie kosztami zatrudnienia około 400 osób do 30 czerwca 2012 r. Nie bez znaczenia są skutki zarówno społeczne – w przypadku zwolnień pracowników, jak i ekonomiczne – koszty odpraw obciążą marszałków.
- 4) wątpliwości co do zakresu działania Biura Obsługi Funduszu i Biura Pełnomocnika. Zakres działania obu jednostek wzajemnie się przenika a w praktyce może to oznaczać wiele problemów interpretacyjnych, w tym odnośnie przypisania odpowiedzialności za realizację poszczególnych zadań.

Ponadto na mocy przepisów ustawy o rehabilitacji ogranicza się wydawanie decyzji administracyjnych wyłącznie do jednej instancji, co stanowi odstępstwo od dwuinstancyjności przewidzianej na mocy przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego.

- 5) przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych przewidują wygaszanie z mocy prawa stosunków pracy pracownikom, którym nie zaproponowano nowych warunków pracy i płacy lub pracownikom, którzy odmówili ich przyjęcia.

Należy zauważyć, że w tym obszarze ustawodawca odstąpił od ogólnych zasad dotyczących przejścia zakładu pracy lub jego części na innego pracodawcę, określonych w art. 23¹ ustawy Kodeksu pracy w świetle którego następuje automatyczne przekazanie pracowników i kontynuowanie przez nich stosunków pracy u nowego pracodawcy.

- 6) odebranie osobowości prawnej PFRON oznacza także likwidację nadzoru społecznego, poprzez pozbawienie możliwości wpływu i kontroli wydatkowania środków przez przedstawicieli środowiska osób niepełnosprawnych i partnerów społecznych, w szczególności przez finansujących go w przeważającym stopniu pracodawców. Uzasadnione jest aby społeczny nadzór i kontrola w tym obszarze były zachowane.

- 7) istnieje poważna obawa, że działający od 1 stycznia 2012 r. na nowych zasadach fundusz będzie źródłem powiększenia deficytu budżetowego, z uwagi na słabsze niż obecnie powiązanie wydatków z przychodami. Kształt funduszu jako rachunku bankowego stwarza więc poważne zagrożenie przekazywania jego środków na uzupełnienie luk

w finansach państwa, a to wprost będzie stanowić zagrożenie dla realizacji zadań do jakich został powołany.

Podsumowując:

Przedstawione powyżej wątpliwości to tylko nieliczne ze skutków jakie przyniosą zmiany formy organizacyjno – prawnej wynikające z prawa mającego obowiązywać od dnia 1 stycznia 2012 r.

Najważniejszym argumentem zachowania obecnej osobowości prawnej PFRON jest fakt, iż planowane zmiany spowodują załamanie dotychczasowego systemu wsparcia dla osób niepełnosprawnych oraz zachwianie realizacji programów realizowanych przez organizacje pozarządowe na rzecz osób niepełnosprawnych. Wprowadzenie zmian w tak wrażliwym segmencie polityki państwa nie jest więc dostatecznie uzasadnione zarówno ekonomicznie jak i społecznie.

W związku z powyższym Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych zwraca się do wszystkich decydentów o zachowanie obecnej osobowości prawnej Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, mając na uwadze jej beneficjentów czyli osoby niepełnosprawne wymagające wsparcia i pomocy w niemal każdej dziedzinie życia.

Wiceprzewodnicząca OPZZ
Wiesława Taranowska

Warszawa, 18 marca 2011 r.

O PRZEMYSŁE TYTONIOWYM

FZZPPT

22 marca br. Zespół problemowy do spraw polityki gospodarczej i rynku pracy Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-

Gospodarczych omówił społeczno-gospodarcze konsekwencje dla branży tytoniowej projektowanych zmian w Dyrektywie 2001/37/WE z dnia 5 czerwca 2001 r. w sprawie produkcji, prezentowania i sprzedaży wyrobów tytoniowych. Komisja Europejska rozpoczęła we wrześniu ubiegłego roku publiczne konsultacje w tej sprawie.

Większość proponowanych zmian budzi poważne wątpliwości natury prawnej i gospodarczej. Mogą one mieć negatywny wpływ na działalność wielu przedsiębiorstw w Polsce oraz zatrudnionych w nich pracowników. Nowe przepisy uderzą nie tylko w producentów wyrobów tytoniowych, ale i w plantatorów, konsumentów oraz cały handel wyrobami tytoniowymi.

Komisja Europejska proponuje całkowity zakaz ekspozycji wyrobów tytoniowych w punkcie sprzedaży. Sklepy musiałyby ukryć wszystkie produkty w taki sposób, aby były niewidoczne dla kupujących. Planowane jest także ujednolicenie wszystkich opakowań, które musiałyby być czarno-białe, w tym samym rozmiarze i kształcie, bez symboli i innych znaków. Przewidywane regulacje zakładają ponadto zakaz stosowania dodatków do wyrobów tytoniowych np. z uprawianego w Polsce tytoniu odmiany Burley.

W wyniku wejścia w życie nowych przepisów wzrosną koszty prowadzenia działalności gospodarczej spowodowane koniecznością przystosowania sklepów do nowych wymogów. Dodatkowo zwiększy się bezrobocie i liczba kradzieży, spadnie wolumen obrotu produktami tytoniowymi, wzrośnie szara strefa, w wyniku czego zmniejszą się przychody budżetu państwa z tytułu podatków, w tym z akcyzy.

Prezentując stanowisko OPZZ do propozycji Komisji Europejskiej przewodniczący Federacji Związków Zawodowych Pracowników Przemysłu Tytoniowego w Polsce Maciej Skorliński podkreślił, że proponowane zmiany uderzą przede wszystkim w krajowe przedsiębiorstwa i pracowników. W

Polsce bowiem zlokalizowanych jest najwięcej zakładów produkujących wyroby tytoniowe w Unii Europejskiej. Funkcjonuje u nas 6 dużych fabryk, które dostarczają produkty na rynek krajowy oraz rynki międzynarodowe, na łącznie 31 fabryk w całej Europie. Polska wyprzedza pod tym względem m.in. Niemcy i Francję (po 4 fabryki), Rumunię (3 fabryki), Szwajcarię (3 fabryki). Przypomniał, że branża tytoniowa ma istotne znaczenie dla gospodarki narodowej Polski. Zapewnia bezpośrednio ponad 60 tys. miejsc pracy w rolnictwie i przetwórstwie tytoniu, a pośrednio wspiera ponad 500 tys. miejsc pracy w 120 tys. punktów sprzedaży detalicznej i hurtowej. Firmy tytoniowe w 2009 r. zapewniły 9,1% dochodów podatkowych i odprowadziły 21% całości podatków w przetwórstwie oraz 24,3% całości akcyzy. Przewodniczący Skorliński wskazał, że polski rząd powinien wspierać legalną produkcję i zatrudnienie oraz zdecydowanie ograniczać przemyt. Tymczasem zaproponowane regulacje zwiększą skalę nielegalnego obrotu wyrobami tytoniowymi. Przytaczając dane z raportu opracowanego na zlecenie pracodawców zauważył, że wielkość polskiej szarej strefy w obrocie wyrobami tytoniowymi szacuje się na ok. 10% do 15% całości rynku, przy czym w województwach wschodnich udział papierosów z nielegalnych źródeł sięga średnio 40% spożycia, np. w Białymstoku 37%. Sytuacja ta oznacza znaczne straty dla budżetu państwa, które szacować można nawet na około 4 mld zł rocznie.

Uwzględniając, że strona rządowa nie poinformowała partnerów społecznych o prowadzonych pracach nad zmianą Dyrektywy oraz przekazaniu Komisji Europejskiej wstępnych uwag do projektowanych zmian, Zespół przyjął stanowisko, w którym wyraził oczekiwanie uwzględnienia w końcowym stanowisku rządu opinii związków zawodowych i organizacji pracodawców o społeczno-ekonomicznych konsekwencjach projektowanych zmian oraz zażądał przekazania Trójstronnej Komisji kopii dokumentów dotychczas skierowanych do Komisji Europejskiej w tej sprawie. (nq)

PO MANIFESTACJI GÓRNIKÓW – MÓWI WACŁAW CZERKAWSKI

– **Jak odniesie się Pan do tego, że w związku z wydarzeniami z 18 marca, czyli próbą wtargnięcia uczestników demonstracji do budynku KHW oraz zniszczeniami fasady budynku, zarząd tej spółki wysłał do prokuratury zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstw?**

– Organizatorzy robili wszystko, żeby zapobiec aktom dewastacji. A wszelkie sugerowanie – że organizatorzy nawoływali do niszczenia mienia – mija się z prawdą. Organizatorzy, jak tylko mogli, próbowali zapobiec aktom dewastacji. Mimo, że odbyło się to już po formalnym zakończeniu demonstracji.

– **Czyli nie macie sobie nic do zarzucenia?**

– Cała demonstracja około siedmiu tysięcy górników odbyła się w spokoju. Ci ludzie demonstrowali w sposób zdyscyplinowany. Nie można było przewidzieć, że już po formalnym zakończeniu demonstracji znajdzie się grupka nieodpowiedzialnych osób, których działanie spowodowało, że zajęto się wybitymi szybami, a nie istotnymi postulatami dotyczącymi górnictwa. Gdyby nie ostra interwencja organizatorów, to zapewne te zniszczenia byłyby większe.

Ubolewamy, że doszło do tych zdarzeń. Natomiast nie wykluczamy, że ktoś celowo sprowokował to zajście, by odwrócić uwagę od słusznych postulatów górników, którzy zachowywali się spokojnie i demonstrowali w ramach ustalonego porządku.

Rozmawiał: Jerzy Dudała (wnp.pl)